

kerknieuws

protestantse kerk

intrede 4 december

Hoogland/Amersfoort-Noord (wijk Nieuwland) | ds. A.D. Walsma uit Schagen.

geref. kerken (vrijgemaakt)

Beroepen te Vlaardingen: M.O. ten Brink te Roodeschool.

Maurice Hoogendoorn

‘Vertrouwenpersoon in kerk nodig’

> Bunschoten

... *Elke kerk zou interne vertrouwenspersonen moeten hebben, zodat seksueel misbruik vaker kan worden voorkomen, vindt ds. Klaas de Vries.*

... *‘Geloven we echt dat de mens is geneigd tot alle kwaad, of denken we nog steeds “dit komt onder ons niet voor”?’*

‘Agnes is een alleenstaande vrouw van 38 jaar. Kwart over tien ‘s avonds wordt bij haar aangebeld; ouderling Kees Jansen staat op de stoep. Het is al laat, denkt Agnes, maar vooruit. Dat doet hij wel vaker trouwens, zo laat nog even langskomen. Niet altijd vanuit zijn functie hoor, ook gewoon omdat hij het gezellig vindt. Agnes heeft problemen op haar werk en met haar gezondheid, ze waardeert Kees’ aandacht en begrip. Hij zegt vriendelijke dingen, dat hij er niets van begrijpt dat zo’n leuke vrouw als zij nog alleen is. Bij het weggaan raakt Kees haar arm nog even aan en zegt: ‘Kop op, hè’. Als hij weg is, voelt Agnes zich warm, maar ook onrustig. Doet hij zo bij iedereen? Is dit wel normaal? Moet ik er iets over zeggen tegen hem? Nee, dat kwetst hem misschien, denkt ze. Tegen de predikant dan? Nee, want wat is er nou eigenlijk gebeurd? Niks toch? Ik moet me niet zo aanstellen.’

Dit verhaal vertelt ds. Klaas de Vries, predikant van de Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt) in Hilversum, afgelopen zaterdag in de Immanuelkerk in Bunschoten tegenover zo’n tachtig kerkelijke vertrouwenspersonen. Ze zijn naar een instructiedag gekomen van Meldpunt seksueel misbruik in kerkelijke rela-

ties, van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt), de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Nederlands Gereformeerde Kerken. ‘Dit verhaal heb ik verzonnen, maar het gebeurt’, zegt De Vries. Hij heeft in zijn gemeente gemerkt dat er nogal wat drempels zijn voordat iemand als Agnes met een ander haar probleem bespreekt. ‘Het Meldpunt seksueel misbruik, dat is nogal wat, want was Agnes nou misbruikt? Nee, toch niet.’ In de kerkenraad zitten allemaal mannen, dat kan ook een drempel zijn, weet hij. De Vries en het meldpunt pleiten daarom voor twee onafhankelijke vertrouwenspersonen per kerk, het liefst een man en een vrouw.

preventief

‘Het is eigenlijk tegenstrijdig dat zo’n vertrouwenspersoon er allang is bij op het humanisme gebaseerde instellingen (scholen, bedrijven), maar dat in veel van onze kerken, waar wordt beleden dat de mens geneigd is tot alle kwaad, nog geen vertrouwenspersonen zijn. Geloven we echt dat de mens geneigd is tot kwaad, of denken we nog ‘dit gebeurt onder ons niet?’ Volgens De Vries kan de vertrouwenspersoon in een vroeg stadium ingrijpen. Hij of zij dient als eerste opvang, die kan adviseren over vervolgstappen. Alleen van het aanstellen van vertrouwenspersonen gaat al een preventieve werking uit, meent de predikant. ‘Licht gemeenteleden en kerkelijk werkers in over gedragsregels. Misschien was ouderling Jansen zich van geen kwaad bewust.’ Ineke van Dongen, communicatieadviseur van het meldpunt, gaat met de vertrouwenspersonen op zoek naar risico’s waar op gelet kan worden. Dat kan heel concreet zijn: ‘Praat vóór een jeugdkamp over gedragsregels, over de leiding die meegaat. We moeten af van het idee “het moet ook spontaan blijven”. Veiligheid staat voorop.’

Ze wijst de vertrouwenspersonen ook op het risico dat zij zelf vormen. ‘Je kunt iemands reddende engel worden. Iemand kan je zelfs vragen hem of haar aan te raken. Daar moet je je goed van bewust zijn.’

geen draagvlak voor functie

De aanwezige vertrouwenspersonen - veelal boven de veertig en vrouw - geven te kennen het moeilijk te vinden draagvlak in hun kerk te creëren voor hun functie. Van Dongen adviseert: ‘Zorg dat het geen hobby van een enkeling is. De kerkenraad is eindverantwoordelijk voor de veiligheid in de gemeente, dus spreek er met hen over. Jullie moeten samen gaan nadenken over hoe brandjes te voorkomen, in plaats van ze te blussen.’ Door vertrouwenspersonen moet de kerk veiliger worden. ‘Het vertrouwen in de kerk is nog nooit zo laag geweest als nu’, zegt De Vries. ‘Het vertrouwen zal dus moeten worden hersteld. Daarom moeten we niet zaken wegmoffelen, maar juist aanspreekbaar zijn.’

redactie kerk en religie

Nieuw synodebestuur 'herstelden' gekozen

> Hasselt

De synode van de Gereformeerde Kerken (hersteld) heeft zaterdag een nieuw bestuur gekozen. Ds. Siem de Marie is verkozen als praeses, H. Oosterhuis als assessor, L. Menninga als eerste scriba en C.A. Teunis als tweede scriba. Verspreid over een aantal dagen zullen de synodeleden tot de zomer vergaderen over onder meer de eigen predikantenopleiding, kerkblad De Bazuin en een mogelijke vereniging met de van de vrijgemaakten afgescheiden gemeente in Dalfsen van ds. Egbert Heres. Het kleine kerkverband telt zo'n 1300 voormalig vrijgemaakt-gereformeerden.

redactie kerk en religie

Noordelijk bisdom flink op de schop

> Groningen

... *Het aantal parochies van het bisdom Groningen-Leeuwarden moet uiterlijk in 2017 van 81 naar 19 zijn teruggebracht.*

Dat blijkt uit het beleidsplan Kwetsbaar en hoopvol van het bisdom voor de periode 2011-2020, dat bisschop Gerard de Korte zaterdag in Drachten presenteerde.

De vitaliteit van parochies staat onder druk, meldt het beleidsplan. Het bisdom heeft onderzoeksinstituut Kaski een prognose laten maken van het draagvlak en de draagkracht van alle 81 parochies in 2020. Daaruit blijkt dat het aantal rooms-katholieken in het bisdom zal afnemen met twintig procent, het aantal kerkgangers met veertig procent en het aantal vrijwilligers met dertig procent. In 2020 zullen nog maar 25 van de 81 parochies een sluitend of positief saldo kunnen laten zien.

Naast het negatieve financiële toekomstplaatje constateert het beleidsplan ook dat het steeds moeilijker is om mensen te vinden voor allerlei taken in de parochies. Gezien al deze ontwikkelingen heeft bisschop Gerard de Korte besloten tot een grondige

bestuurlijke reorganisatie. Fusering van de 81 parochies moet leiden tot 19 nieuwe, grote parochies; tien in het vicariaat Groningen-Drenthe en negen in het vicariaat Friesland-Noordoostpolder.

redactie kerk en religie

'Vertrouwen' sleutelwoord bisschop

> Utrecht

... *'Ik weet niet hoe het gelopen is maar God is erbij betrokken. Dat was voldoende om het te aanvaarden.'* Dat zei Jan Liesen (51) zaterdag in reactie op zijn benoeming tot bisschop van Breda.

Het Vaticaan maakte zaterdag de benoeming van Liesen door paus Benedictus XVI bekend. Liesen neemt op 28 januari bezit van het bisdom tijdens een eucharistieviering in Breda. Minder dan anderhalf jaar geleden werd Liesen benoemd tot hulpbisschop in Den Bosch, maar in die tijd stond zijn collega-hulpbisschop Rob Mutsaerts in de schijnwerpers.

Liesen weigerde zichzelf zaterdag uitgebreid te vertellen. Hij vertelde hoe hij thuis in Oosterhout heeft leren geloven, in het gezin waar de ouders en kinderen de rozenkrans bidden. 'Anderen moeten maar zeggen wie ik ben. Ik ben iemand die lang op het academische vlak is bezig geweest. Maar ik heb mijn carrière niet zo gepland. Het loopt zoals het loopt'.

Liesen volgde de priesteropleiding aan het grootseminarie Rolduc in Kerkrade. Na zijn priesterwijding studeerde hij onder meer in Rome. Later doceerde hij aan het grootseminarie en was hij bibliothecaris. Zijn voorganger Hans van den Hende, die bisschop is geworden in Rotterdam, waagde zich wel aan een omschrijving. Liesen is volgens hem een man met veel ervaring, diepgang en een groot geloof.

vertrouwen

Liesen vertelde dat hij in Breda de daad bij het woord wil voegen, op weg wil gaan en voor het geloof wil uitkomen. De nieuwe bisschop sloot zich zaterdag desgevraagd aan bij woorden van de Bossche hulpbisschop Mutsaerts over de leeglopende kerk. Het is niet de kwantiteit maar de kwaliteit die telt. 'We moeten laten zien wie we zijn: authentiek en echt. Dat hangt niet af van aantallen.' Als belangrijkste taak wil Liesen het vertrouwen tussen mensen terugbrengen, zei hij. De huidige economie

KERK

sche crisis heeft haar oorsprong in een vertrouwenscrisis, denkt hij. 'Mensen vertrouwen elkaar niet meer.'

De Nederlandse Bisschoppenconferentie toonde zich verheugd over de benoeming van Jan Liesen. De voorzitter van de conferentie, aartsbisschop Wim Eijk, verklaarde zaterdag uit te kijken naar een verdere voortzetting van de huidige goede samenwerking. 'Mgr. Liesen is sinds een jaar lid van de conferentie. Wij hebben hem in dit jaar leren kennen als een toegewijde en sympathieke collega die met veel betrokkenheid zijn taken vervult.'